

บทคัดย่อ

เรื่อง : แนวทางการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ กรณีศึกษาการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อคุ้มครองความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐและความไว้วางใจของประชาชน

โดย : นายเกียรติศักดิ์ พุ่มพันธุ์

สาขาวิชา : กฎหมาย

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : น.อ.

(วรชาติ สัตยเลขา)

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ปัญหาการทุจริตในปัจจุบันนับวันจะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ยากต่อการตรวจสอบทำให้ประชาชนเกิดความไม่มั่นใจในฐานะและทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร วิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ผลตามแนวความคิดของประเทศต่าง ๆ ที่ใช้แนวคิดในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ก็คือการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภทต้องแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจในการเข้ามาทำหน้าที่ว่าจะไม่มาแสวงหาประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เอกสารวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่งแสดงความบริสุทธิ์ใจก่อนเข้าสู่การใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้ประชาชนเกิดความศรัทธาและไว้วางใจในการทำหน้าที่ เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ไม่เป็นภาระและ อุปสรรค ขัดขวางการปฏิบัติ รวมทั้งลดขั้นตอน กฎ ระเบียบที่ไม่จำเป็น (Regulatory Guillotine) และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแจ้งข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อคุ้มครองความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐและความไว้วางใจของประชาชน ให้มีประสิทธิภาพ

การดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)แบบวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นหลัก โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ รวมทั้งใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ที่ได้จากเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีทางกฎหมายของต่างประเทศ รวมถึงวิวัฒนาการหรือการปรับใช้กฎหมายและแนวทางที่ประเทศต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับประเทศฝรั่งเศส และอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เขตปกครองพิเศษฮ่องกง ที่ได้พัฒนาระบบหรือกระบวนการตรวจสอบการใช้

อำนาจรัฐจนเป็นผลสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด เว็บไซต์ เป็นต้น

ผลการวิจัย ทำให้ที่ทราบแนวคิด ทฤษฎีในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อคุ้มครองความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐและความไว้วางใจของประชาชน และทำให้ทราบถึงแนวทางการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งอื่นยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อคุ้มครองความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐและความไว้วางใจของประชาชน

การวิจัยนี้จะก่อให้เกิดผลเป็นการคุ้มครองความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐที่ใช้ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐในการใช้ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และอีกด้านหนึ่งย่อมเป็นเกราะคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อความไม่โปร่งใสในเรื่องฐานะซึ่งสัมพันธ์กับการใช้อำนาจหน้าที่ และเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะก่อให้เกิดพลังแห่งความร่วมมือในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ความบริสุทธิ์แห่งอำนาจรัฐ

Abstract

Subject : Guidelines for Inspection Utilized of State Power: A Case Study on the Disclosure of Assets and Liabilities Accounts for the Purpose of Protecting State Power Immaculacy and Public Trust

By : MR. Kiattisakdi Putphan

Major : Law

Research Advisor : Captain

(Warachat Sathayaleka)

22 July 2022

Nowadays, the problem of corruption becomes more severe and more complicated than in the past. It is difficult to monitor and it makes people doubt about the public officers' status and how they gain their property. The effective way which is in accordance with many countries is the concept to monitor the exercise of state power. It obliges all types of public officials to disclose their accounts of property and liability to show their sincerity to work without gaining any unlawful interest.

The aim of this research is to study the fact and problem situation in order to require all public officers show their sincerity before exercising the state power. It

contributes to raise people's faithfulness and trustworthiness. It also studies the appropriate styles of disclosure the property and liability, which is not to be burden and obstacle to operate. It contributes to decrease red tapes, rules and unnecessary regulatory guillotine. The guidelines are recommended to declare the property and liability for effective protection of the state power immaculacy and people trust.

The research was conducted by qualitative research methodology, using the documentary researches, and the in-depth interviews. The primary data is observation and interview, including the secondary data from studying academic documents, researches, manuals, concept, relevant theories of law from foreign countries, and innovation or law application and guidelines from other countries by comparing with France, United Kingdom, United States of America, and Hong Kong that those have been successful in developing the system or process of state power monitoring. The author collected data from various sources, such as, library, website etc.

The results provided the understanding of the concept, theories of state power monitoring, the disclose of property and liability accounts to protect the state power immaculacy and the trustworthiness of people. It also provided the guidelines for other public officers' positions to disclose their property and liability accounts to protect the state power immaculacy and the trustworthiness of people.

This research contributes to protect the state power immaculacy that public officers use their power and duties during holding the office. The other facet is to protect public officials from the opacity in their status, which is relevant to the use of power and duties. Furthermore, it can raise people's trustworthiness and faithfulness of the public official's performance of duties which lead to arise the power of cooperation to improve the country.

Keywords: the state power monitoring, the disclosure of property and liability accounts, the state power immaculacy